

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران

نشریه علمی تخصصی

سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

دوره سوم، شماره اول، بهار ۱۳۹۲

شاپا: ۵۹۵۵ - ۲۳۲۲

شماره مجوز انتشار: ۹۱/۳۴۶۹۷

صاحب امتیاز

سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

مدیر مسئول: عزیزاله رجب زاده

سر دبیر: دکتر علی اکبر قهرمانی کلوزان

مدیر اجرایی و دبیر تحریریه: سید محمد ارفع

ویراستار علمی: دکتر مجید رضائی راد

ویراستار ادبی: ناهید مقصودی

ویراستار انگلیسی: سیدوحید دشتیان مقدم

مدیر امور فنی: سیدوحید دشتیان مقدم

صفحه آرایی: ابوالفضل آمرزش

طراح جلد: سعید تجدد

چاپ و صحافی: اسراء

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، انتهای غربی بزرگراه جلال آل احمد، نرسیده به بزرگراه آیت الله اشرفی اصفهانی، نبش نهم شمالی، سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، دفتر فصلنامه

تلفن: ۴۴۲۴۴۰۴۰ فکس: ۴۴۲۷۲۰۰۹

پست الکترونیکی: journal@tdmmo.ir
rsc.tdmmo@gmail.com

اعضای هیئت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا)

رئیس پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله و استاد دانشگاه تربیت مدرس

دانشیار دانشگاه علم و صنعت

دانشیار دانشگاه شهید عباسپور

استادیار دانشگاه جامع امام حسین (ع)

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی تهران

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران و مدرس دانشگاه

رئیس مرکز آمایش سرزمین SDI و دانشگاه ملیون استرالیا

دانشیار مدیریت دانشگاه علوم نظامی

دانشیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

استادیار دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

دبیر کمیته پژوهشی مدیریت ایمنی و بحران شهرداری تهران و مدرس دانشگاه

دانشیار و مدیر گروه پژوهشی بازسازی پس از سانحه دانشکده معماری و شهرسازی

دانشگاه شهید بهشتی

دانشیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

استادیار دانشگاه و مدرس دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی

استادیار دانشگاه علامه طباطبایی

دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه زنجان

استادیار و رئیس گروه هوش مصنوعی و ریاتیک دانشکده فنی دانشگاه تهران

قائم مقام سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران و مدرس دانشگاه

عضو اتاق فکر سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

استادیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

دکتر عباسعلی تسنیمی

دکتر علی اکبر جلالی

دکتر نعمت حسینی

دکتر حسین حسینی

دکتر خسرو دانشجو

عزیزاله رجب زاده

دکتر عباس رجبی فرد

دکتر مجید رضائی راد

دکتر مهدی زارع

دکتر شهرام علمداری

دکتر محمدرضا فرزاد بهتاش

دکتر علیرضا فلاحی

دکتر محمدرضا قایمقامیان

دکتر علی اکبر قهرمانی

دکتر غلامرضا کاظمیان شیروان

دکتر محسن کلاتری

دکتر منوچهر مرادی

مهندس محسن نادی

دکتر سیدصدرالدین نجاتی گیلانی

دکتر فرزام یمینی فرد

داوران این شماره (به ترتیب حروف الفبا)

استادیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله
دانشیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله
استادیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله
استاد تمام دانشگاه تربیت مدرس
دانشیار دانشگاه علم و صنعت
استادیار دانشگاه شهید عباسپور
دانشیار دانشگاه تربیت مدرس
دانشیار دانشگاه علوم انتظامی
دانشیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله
استادیار دانشگاه علامه طباطبایی
مدیر برنامه کاهش خطرپذیری در مناطق شهری صلیب سرخ جهانی
استادیار گروه فیزیک زمین دانشگاه تهران
استادیار پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

دکتر یاسمین استوار ایزدخواه
دکتر کامبد امینی حسینی
دکتر انوشیروان انصاری
دکتر علی اصغر انواری رستمی
دکتر علی اکبر جلالی
دکتر نعمت حسنی
دکتر حمید خداداد حسینی
دکتر معجد رضایی راد
دکتر مهدی زارع
دکتر علی اکبر قهرمانی
دکتر مصطفی محقق
دکتر علی مرادی
دکتر محمد رضا نظری

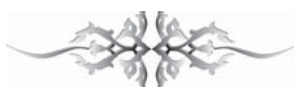
این شماره با همکاری پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله به ویژه با مساعدت های جناب آقای دکتر مهدی زارع انتشار یافته است

اشاره: فصلنامه «دانش پیشگیری و مدیریت بحران» هر سال در ۴ شماره چاپ می شود. ترتیب صفحات ادامه دار است؛ یعنی شماره صفحات از شماره ۱ شروع و در شماره های بعدی ادامه می یابد. از همین رو شماره اولین صفحه از فصلنامه دوم ادامه شماره آخرین صفحه فصلنامه اول است و شماره صفحات نشریه سوم ادامه نشریه دوم و... می باشد.

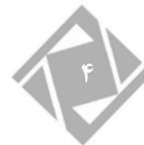
فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران نشریه تخصصی سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران است. نشریه از مقالات علمی، تخصصی، ترویجی و پژوهشی اساتید، خبرگان، مدیران اجرایی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و متخصصان در حوز ه های چهارگانه مدیریت بحران (پیش بینی و پیشگیری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی) استقبال می کند.

فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران در سایت www.magiran.ir نمایه می گردد.

فهرست مقالات



- راهنمای نویسندگان ۴
- شناسایی معیارهای سنجش مرحله آمادگی مدیریت بحران در ایران ۱۳
دکتر فرج‌اله رهنورد و یلدا محمدپور
- لزوم تفکیک زلزله و انفجار جهت کمک به مدیریت بحران بر اساس چرخه مدیریت بحران ۲۱
دکتر جمیله واشقانی‌فراهانی و دکتر مهدی زارع
- رویکرد آینده‌پژوهانه به تدوین راهبرد فوق‌فعال مدیریت بحران با تاکید بر اجتماع محوری ۳۱
دکتر سیدموسی پورموسوی، مسعود دارائی، آرمین فیروزپور و علی‌اصغر سعداآبادی
- سیستم مدیریت تداوم کسب‌وکار: یک رویکرد جامع برای مواجهه با بحران در سازمان‌ها ۴۰
دکتر سیدعلی ترابی، نوید صاحب‌جمع‌نیا و سیدافشین منصوری
- فعالیت‌های برنامه عمران ملل متحد در حوزه مدیریت بحران به‌ویژه پس از سال ۲۰۰۰ ۵۳
رسول حاج احمدی
- بررسی آسیب‌پذیری چند زمین‌لرزه مهم ده سال گذشته در جهان (۱۳۸۲-۱۳۹۱) ۶۴
الهه کمالی
- مدیریت علمی بحران‌های آتش‌فشانی ۸۷
وارنر مارزوک، کریستوفر نیوهال، گوردون وو
ترجمه: سمیه حیدری، علی‌اصغر اسکندری
- نمایه دوره سوم، شماره اول (بهار ۱۳۹۲) ۱۰۲



شيوه‌نامه نگارش مقالات علمی - تخصصی برای فصلنامه «دانش پیشگیری و مدیریت بحران»

فصلنامه «دانش پیشگیری و مدیریت بحران» نشریه علمی - تخصصی سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران است، و مقالاتی را که در زمینه مدیریت بحران و بر اساس چهار محور کلی پیشگیری و کاهش خطرپذیری، آمادگی، مقابله، و بازسازی و بازتوانی به رشته تحریر درآمده باشد، منتشر می‌کند. هدف از انتشار فصلنامه، تولید، ترویج و ارتقای سطح دانش نظری و تجربی در حوزه مدیریت بحران، بسط همکاری و تعامل علمی بین کنشگران حوزه مدیریت بحران به منظور تبادل آموخته‌ها و تجربیات، تقویت فضای گفتگو و نقد اندیشه در سطح ملی و بین‌المللی، کمک به ارتقای فرهنگ عمومی جامعه از طریق طرح موضوعات کاربردی و نظری مدیریت بحران با تأکید بر شهر تهران، و از همه مهم‌تر ایجاد بستر مناسب برای توصیف، تبیین و ارزیابی راه‌حل برای رفع مشکلات و مسائل مبتلابه شهر تهران در حوزه مدیریت بحران و ارزیابی راهکارهای مناسب و کاربردی است.

مقالات ارزیابی شده برای انتشار در فصلنامه «دانش پیشگیری و مدیریت بحران» باید دارای ویژگی‌های زیر باشند:

۱. مقاله ارسالی به فصلنامه، نباید قبلاً در نشریه دیگری به چاپ رسیده و یا در نوبت چاپ باشد. همچنین مقاله ارسالی نباید در همایش‌های داخلی و خارجی ارزیابی شده باشد یا در کتاب مجموعه مقالات مربوط به همایش‌ها منتشر شده باشد.
۲. مقاله ارسالی در قالب نرم‌افزار Word و قلم آن با نازنین ۱۲ حروفچینی شده باشد.
۳. مسئولیت حقوقی مقاله از جنبه صحت مطالب ارزیابی شده به عهده نویسنده مسئول است و نشریه، مسئولیتی در این خصوص ندارد.
۴. سیاست فصلنامه، درج مقالات با رویکرد علمی - پژوهشی یا علمی - ترویجی است. لذا مقالاتی در چرخه داوری قرار می‌گیرند که ساختار مقالات علمی را داشته باشند.
۵. پذیرش اولیه مقاله، براساس رعایت راهنمای تدوین مقاله است و پذیرش نهایی و درج آن در فصلنامه، منوط به تأیید هیات تحریریه و داوران است. نتیجه داوری به صورت کتبی و از طریق پست الکترونیک به اطلاع نویسنده مقاله خواهد رسید. لذا لازم است نویسنده مقاله آدرس پست الکترونیک خود را همراه با مقاله در اختیار دفتر فصلنامه قرار دهد.
۶. مقالات می‌توانند مبتنی بر پروژه‌ها، پژوهش‌های انجام شده یا مطالعات علمی ترویجی و تخصصی در زمینه مدیریت بحران باشند.
۷. فصلنامه «دانش مدیریت بحران» در ویرایش مقالات آزاد است.
۸. مقالات ارسالی باید کلیه بخش‌های یک مقاله علمی - پژوهشی را دارا باشد. بخش‌های اساسی یک مقاله علمی - پژوهشی به ترتیب عبارتند از: عنوان، اسامی نویسنده (نویسندگان)، چکیده، مقدمه، پیشینه تحقیق، روش تحقیق، نتایج، بحث و نتیجه‌گیری و منابع. در ذیل به توضیح مختصر هر یک از آنها پرداخته شده است.

عنوان:

عنوان مقاله باید متناسب با موضوع، اهداف و نتایج پژوهش باشد و بتواند موضوع پژوهش را به طور خلاصه برای خواننده ارزیابی کند، دارای کلمات یا عبارات اضافه نباشد و حتی المقدور از یک سطر بیشتر نباشد و تا حد امکان جامع و مانع باشد. در عنوان مقاله از کلمات انگلیسی استفاده نشود. اسامی نویسنده (نویسندگان) زیر عنوان مقاله درج شود. عنوان دانشگاهی و رتبه علمی نویسنده به صورت زیرنویس نوشته شود.

چکیده:

عصاره مقاله است که با خواندن آن اطلاعات اساسی در خصوص پژوهش، پروژه یا مطالعات انجام شده به خواننده منتقل می‌شود. معمولاً بین ۱۵۰ تا ۴۰۰ کلمه است (از نیم تا یک صفحه). در چکیده ابتدا موضوع یا هدف پژوهش یا پروژه در دو سطر توضیح داده می‌شود. آنگاه روش که شامل جامعه آماری، نمونه، روش اجرا، زمان و مکان اجرا و ابزار جمع‌آوری داده هاست مجموعاً در حداکثر سه تا چهار سطر توضیح داده می‌شود و سپس شرح تحلیل یا نتایج کلی پژوهش در دو تا سه سطر انجام می‌گیرد. در پایان چکیده کلیدواژه‌ها (حداکثر در ۶ کلمه) ذکر می‌شود.

مقدمه:

نکات اصلی و کلیدی که باید در مقدمه یک مقاله علمی مورد توجه قرار بگیرد عبارتند از موضوع یا مساله پژوهش، پیشینه پژوهش و هدف از انجام پژوهش که باید به صورت ساده و روشن ارزیابی شوند. نویسنده باید در مقدمه به موارد ذیل به صورت شفاف بپردازد:

۱. هدف از انجام پژوهش یا پروژه؛
۲. تعریف دقیق اصطلاحات و مفاهیم بکار رفته در پژوهش یا پروژه؛
۳. پیشینه پژوهش یا پروژه (شامل مبانی نظری و تحقیقات انجام شده قبلی در زمینه پژوهش یا پروژه) که لازم است نقاط قوت یا احیاناً ضعف آنها تحلیل شود و چگونگی ارتباط آنها با تحقیق یا مقاله حاضر مشخص گردد؛
۴. سوالات یا فرضیاتی که تحقیق در پی پاسخ گویی به آنها است.

روش:

این قسمت از یک مقاله علمی شامل توضیح در مورد نوع تحقیق (هم از جهت هدف در نظر گرفته شده برای پژوهش و هم از نظر روش انجام پژوهش یا پروژه)، جامعه و نمونه و روش نمونه‌گیری، ابزار تحقیق و روشن نمودن میزان روایی و پایایی ابزار و توضیح در خصوص چگونگی مراحل انجام پژوهش یا پروژه است.

یافته‌ها:

در این بخش نویسنده باید موارد ذیل را به صورت دقیق و خلاصه تبیین کند:

۱. یافته‌های حاصل از پژوهش یا پروژه؛
۲. بیان یافته‌ها به شیوه‌ای دقیق و روشن؛
۳. تحلیل این نکته که آیا نتایج بدست آمده پاسخگوی سوالات یا فرضیات تحقیق (در صورت وجود فرضیات) هست یا خیر؛
۴. مشخص نمودن یافته‌های مهم حاصل از این پژوهش یا پروژه.

بحث و نتیجه‌گیری:

در تدوین این بخش از مقاله باید به طور کلی به مباحث زیر به صورت خلاصه پرداخته شود.
۱. ذکر اهداف انجام پژوهش یا پروژه؛



۲. تبیین میزان ارتباط یافته‌های حاصل از پژوهش یا پروژه با اهداف در نظر گرفته شده از انجام آن؛
۳. تعمیم‌پذیری یافته‌ها؛
۴. مقایسه یافته‌های پژوهش یا پروژه با پژوهش‌های قبلی و ذکر دلایل احتمالی برای توافق یا عدم توافق بین نتایج؛
۵. محدودیت‌های پژوهش یا پروژه؛
۶. پیشنهاد برای پژوهش‌ها یا پروژه‌های آینده در این خصوص؛
۷. نتیجه نهایی به دست آمده از انجام پژوهش یا پروژه.

نحوه استناد و تنظیم منابع

شیوه استناد دادن و منبع‌نویسی باید به روش APA (ویرایش ششم)^۱ باشد. برای اطلاع بیشتر، از نشریه درخواست خلاصه شیوه‌نامه APA شود. یا به منابع زیر (به طور خلاصه،^۲ کمی مبسوط^۳ انگلیسی و برای توضیحات تکمیلی به فارسی^۴) برای مراجعه شود.

□ نقل قول و استناد داخل متن:

◀ نقل لفظ یا نقل مستقیم:

در صورتی که نقل قول بیش از ۴۰ کلمه باشد:

دکتر الوانی یکی از اساتید به نام مدیریت بیان می‌دارد (الوانی، ۱۳۸۷):
مدیریت به عنوان یکی از فعالیت‌های اجتماعی بشر سابقه‌ای بس دیرینه دارد، اما آنچه به عنوان تاریخچه و سیر تحولات نظریه‌های سازمان و مدیریت بیان می‌داریم، مربوط به زمانی است که نظریه‌های مدیریت و سازمان پا به عرصه وجود نهادند و مدیریت به صورت رشته‌ای علمی در میان سایر رشته‌های علوم مطرح شد. بنابراین ذکر این مطلب که مدیریت در سال‌های پایانی قرن نوزدهم میلادی شکل گرفت، به معنای عدم وجود آن در اعصار پیشین نیست؛ ... (ص ۱۵).

در این شکل به متن نقل قول شده تورفتگی داده می‌شود و ترجیحاً اندازه قلم آن ریزتر از قلم متن باشد به طوری که در متن مقاله متمایز باشد. در این نوع نقل قول گیومه‌ها برداشته می‌شود.
اگر متن کمتر از ۴۰ کلمه باشد، متن نقل قول شده داخل گیومه قرار می‌گیرد:

الوانی (۱۳۸۷) پیرامون اهمیت ارتباطات بیان می‌دارد: «وجود ارتباطات مؤثر و صحیح در سازمان، همواره یکی از اجزای مهم در توفیق مدیریت به‌شمار آمده‌است. به تجربه ثابت شده‌است که اگر ارتباطاتی صحیح در سازمان برقرار نباشد، گردش امور مختل و کارها آشفته می‌شود.» (ص ۱۷۳)

◀ نقل فکر یا نقل غیرمستقیم (برداشت) (prece/paraphrase):

در متن اولی:

دکتر الوانی یکی از اساتید به نام مدیریت بیان می‌دارد (الوانی، ۱۳۸۷) که مدیریت یکی از قدیمی‌ترین فعالیت‌های اجتماعی بشر است. اما تاریخ تحول نظریه‌های سازمان و مدیریت بر می‌گردد به زمانی که این نظریه‌ها مطرح شدند و مدیریت به عنوان رشته‌ای از رشته‌های علمی درآمد. لذا اگر می‌گوییم که علم مدیریت در اواخر قرن نوزدهم شکل می‌گیرد به این معنا نیست که مدیریت قبل از این تاریخ وجود نداشته است (ص ۱۵).

■ استناد داخل متن به شیوه APA: ارجاعات در متن مقاله باید به شیوه داخل پرانتز (مؤلف-تاریخی) باشد. در جدول ۱ به اختصار حالت‌های مختلف استناد داخل متن آمده است.

1 American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association

2 Dalhousie University Libraries. (August 2009). *APA style (6th) quick guide*. Halifax, Canada: Dalhousie University Libraries. Retrieved from http://www.library.dal.ca/Files/How_do_I/pdf/apa_style6.pdf or

3 http://www.wnorton.com/college/english/write/writesite/APA_Guidelines.pdf

۴. حری، عباس؛ شاهی‌دقی، اعظم (۱۳۸۸). *شیوه‌های استناد در نگارش‌های علمی: رهنمودهای بین‌المللی (ویرایش دوم)*. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات. [شیوه‌نامه انجمن روان‌شناسی آمریکا (APA)، ص ۱۴۱-۲۰۷]



جدول ۱. سبک‌های استنادهای ساده*

نوع استناد	اولین استناد در متن	استناد بعدی در متن	اولین استناد در متن به شکل داخل پرانتز	استناد بعدی در متن به شکل داخل پرانتز
یک اثر با یک نویسنده	Walker (2007)	Walker (2007)	(Walker, 2007)	(Walker, 2007)
یک اثر با دو نویسنده	Walker and Allen (2004)	Walker and Allen (2004)	(Walker & Allen, 2004)	(Walker & Allen, 2004)
یک اثر با سه نویسنده	Bradley, Ramirez and Soo (1999)	Bradley et al. (1999)	(Bradley et al., 1999)	(Bradley, Ramirez, & Soo, 1999)
یک اثر با چهار نویسنده	Bradley, Ramirez, Soo, and Walsh (2008)	Bradley et al. (2008)	(Bradley et al., 2008)	(Bradley, Ramirez, Soo, & Walsh, 2008)
یک اثر با پنج نویسنده	Walker, Allen, Bradley, Ramirez, and Soo (2008)	Walker et al. (2008)	(Walker et al., 2008)	(Walker, Allen, Bradley, Ramirez, & Soo, 2008)
یک اثر با شش نویسنده یا بیشتر	Wasserstein et al. (2005)	Wasserstein et al. (2005)	(Wasserstein et al., 2005)	(Wasserstein et al., 2005)
گروه به عنوان نویسنده (به سهولت به صورت اختصار نشان داده می‌شوند)	National Institute of Mental Health (NIMH, 2003)	NIMH (2003)	(NIMH, 2003)	(National Institute of Mental Health [NIMH], 2003)
گروه به عنوان نویسنده (بدون اختصار)	University of Pittsburg (2005)	University of Pittsburg (2005)	(University of Pittsburg, 2005)	(University of Pittsburg, 2005)

*اقتباس از:

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association, p.177.

نمونه متن یک مقاله دارای استناد به منابع فارسی و انگلیسی: منابع انگلیسی، در متن به صورت معادل فارسی و در پانویس انگلیسی آن می‌آید.

انتظار عمومی بر این باور است که یک مرکز درمانی در شرایط اضطراری و غیر متعارف علاوه بر اینکه عملکرد خود را حفظ می‌نماید، باید قادر باشد تا خدماتی مضاعف را ارائه نماید. در مطالعه ای که توسط اکبری، فرشاد و اسدی لاری (۲۰۰۴) انجام شد، عملکرد سیستم بهداشت و درمان یک ماه پس از وقوع زلزله در شهرستان بزمورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج مطالعه نشان داد به دلیل نبود شدن امکانات بیمارستانی منطقه، نیاز بود... عرب، زراعتی، اکبری حقیقی و روانگر (۱۳۸۵) در مطالعه‌ای با عنوان میزان آگاهی و عملکرد مدیران اجرایی و آمادگی بیمارستان‌ها و رابطه بین آن‌ها در مقابله با زلزله، بیمارستان‌های دولتی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران را مورد ارزیابی قرار دادند. ... کواری و کشتکاران (۱۳۸۵) در مطالعه خود تحت عنوان بررسی میزان آمادگی بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز از نظر مدیریت بحران، مدیران، مترونها و مسئولین تأسیساتی بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه را به عنوان جامعه پژوهش خود انتخاب نمود... امروزه در کشورهای توسعه‌یافته سیستم فرماندهی حادثه بیمارستانی یا به اختصار HEICS به‌گونه‌ای نهادینه شده است که بیمارستان‌ها در این گونه کشورها بدون وجود چنین طرحی ارزشیابی نمی‌شوند. این سیستم برگرفته از دستورالعمل استاندارد معروف «سامانه فرماندهی حادثه» تشکیلات سازمان مدیریت اضطراری فدرال (FEMA) (۲۰۰۸) می‌باشد. طبق نظر انجمن ارزشیابی سازمان‌های بهداشتی و درمانی در آمریکا، هر بیمارستان تأیید شده باید آمادگی کامل ارائه خدمات مراقبتی اورژانسی را در حوادث غیرمترقبه داشته باشد (آندرسون، ۲۰۰۳). بر این اساس، تمامی بیمارستان‌ها باید فرآیند و مکانی برای ارائه مراقبت‌های پزشکی در قالب برنامه آمادگی در برابر



حوادث غیرمترقبه داشته باشند. این برنامه شامل کلیه برنامه‌ها و اقداماتی است که بیمارستان را قادر می‌سازد در شرایط اضطراری به صورتی کارآمد پاسخ لازم جهت مقابله با بحران را ارائه دهد (دانشکده آمریکایی پزشکان اورژانس، ۲۰۰۳) از آنجایی که هدف اصلی طرح مدیریت بحران بیمارستانی ارائه بهترین و مناسب‌ترین خدمات به بیشترین تعداد مراجعین است، ایجاد یک طرح مشخص با مدیریت علمی و دقیق که تمامی مراحل «قبل، حین و پس» از حوادث غیرمترقبه را پوشش دهد، ضروری به نظر می‌رسد. این طرح باید شامل انجام اقدامات پیشگیرانه، آموزش و آشنایی کارکنان با شرایط اضطراری، تشکیل گروه‌های واکنش اضطراری، انجام مانورهای دوره‌ای و نظارت بر اجرای دقیق امور درمانی در زمان بحران (دیو و پارمر، ۲۰۰۱) باشد. البته باید توجه داشت که تمامی این برنامه‌ها بدون در نظر گرفتن یک برنامه‌ریزی جامع مدیریت بحران شهری که در آن تمامی مسائل داخلی و خارجی و آسیب‌پذیری‌ها مورد بررسی قرار گرفته باشد، کمترین نتیجه‌ای نخواهد داشت (دیو و پارمر، ۲۰۰۱)... نکته قابل توجه این است که بیمارستان‌های سایر استان‌ها پس از وقوع زلزله در تهران، در صورت افزایش ظرفیت پذیرش خود تا ۲ برابر، تنها ظرفیت پذیرش حدود ۳۶٪ از مجروحین را خواهند داشت (مرکز پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، ۱۳۸۲).

1. Dave & Parmar, 2001

◀ منابع [مورد استناد در متن بالا]:

منابع فارسی:

عرب، محمد؛ زراعتی، حجت؛ اکبری حقیقی، فیض‌اله؛ روانگر، رامین (۱۳۸۵). میزان آگاهی و عملکرد مدیران اجرایی و آمادگی بیمارستان و رابطه بین آن‌ها در مقابله با زلزله (بیمارستان‌های دولتی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی تهران). *مدیریت سلامت*، ۱۱(۴)، ۷-۱۴. بازیابی از

http://hm.tums.ac.ir/browse.php?a_id=323&slc_lang=fa&sid=1&ftxt=1

کواری، سیدحبيب‌اله؛ کشتکاران، علی (۱۳۸۵). بررسی میزان آمادگی بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز در شرایط بحرانی در سال ۱۳۸۴ (دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت جامع بحران در حوادث غیرمترقبه طبیعی). تهران: شرکت کیفیت ترویج.

مرکز پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران. (۱۳۸۲). *مطالعات طرح جامع مدیریت بحران شهر تهران گزارشات دوره‌ای*. تهران: مرکز پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران.

منابع انگلیسی:

Akbari, M., Farshad, A., & Asadi-Lari, M. (2004). The devastation of Bam: an overview of health issues 1 month after the earthquake. *Public Health*, 118(6), 403-408. doi:10.1016/j.puhe.2004.05.010

Dave, G., & Parmar, K. (2001). *Emergency medical services and disaster management: A holistic approach*. New Delhi: Jaypee Brothers Medical Publishers Ltd.

Federal Emergency Management Agency (FEMA). (2008) *FEMA. ICS-100.A: Introduction to ICS*. (Student Guide Version 2.0). Washington, D.C.: Federal Emergency Management Agency (FEMA).

□ نحوه تنظیم فهرست منابع: نحوه تنظیم فهرست منابع به طور خلاصه به شکل زیر می‌باشد:

BOOKS

One author:

In Reference List	In Text Citation
Gardner, H. (1993). <i>Frames of mind: The theory of multiple intelligences</i> . New York: Basic Books.	(Gardner, 1993) or Gardner (1993)....

در استناد داخل متن	در فهرست منابع
(ابطحی، ۱۳۸۱) یا ابطحی (۱۳۸۱) بیان می‌دارد....	ابطحی، سیدحسین (۱۳۸۱). <i>مدیریت منابع انسانی</i> . کرج: موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت.
(ابهری، ۱۳۸۰) یا ابهری (۱۳۸۰) راهکارهای مقابله با استرس را....	ابهری، مجید (۱۳۸۰). <i>علل و عوامل بروز آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای مقابله با آن</i> . تهران: نشر پشوتن.
(احتشامی، ۱۳۷۰) یا احتشامی (۱۳۷۰) عوامل استرس‌زا را	احتشامی، سهیلا (۱۳۷۰). <i>بررسی عوامل استرس‌آور از دیدگاه پرستاران شاغل در بخش‌های عفونی بیمارستان‌های دولتی</i> . تهران: دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی ایران.

Two to seven authors:

In Reference List	In Text Citation
Turban, E., & Frenzel, L. E. (1992). <i>Expert systems and applied artificial intelligence</i> . New York: Macmillan.	(Turban & Frenzel, 1992) or Turban & Frenzel (1992) reports that.....



Cargill, O., Charvat, W., & Walsh, D. D. (1966). <i>The publication of academic writing</i> . New York: Modern Language Association.	(Cargill, Charvat, & Walsh, 1966) or Cargill, Charvat, & Walsh (1966) recommends that....
Sarmad, Z., Bazrgan-Harandi, A., & Hejazi, E. (2007). <i>Research method in behavioral sciences</i> . Tehran, Iran: Agah [Farsi].	(Sarmad, Bazrgan-Harandi, & Hejazi, 2007) or Sarmad, Bazrgan-Harandi, & Hejazi (2007)
Kazerooni, M., Kazerooni, A., Hosseinzadeh, A., Hadadi, M. R., & Alikhani, A. (2010). <i>ERP: An integrated solution to strategic development</i> . Tehran, Iran: Khajeh Nasir Toosi University of Technology (KNTU) [Farsi].	(Kazerooni, Kazerooni, Hosseinzadeh, Hadadi, & Alikhani, 2010) or Kazerooni, Kazerooni, Hosseinzadeh, Hadadi, & Alikhani (2010) states that...
seven authors (for more than 6 authors, list the first 6 followed by "et al." with no quotations)	e.g. (Turban et al, 1998) or Turban et al (1998) state that the....

در فهرست منابع	در استناد داخل متن
سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس؛ حجازی، الهه (۱۳۸۱). <i>روش‌های تحقیقی در علوم رفتاری</i> . تهران: آگاه.	(سرمد، بازرگان و حجازی، ۱۳۸۱) یا سرمد، بازرگان و حجازی (۱۳۸۱) علوم رفتاری را این‌گونه تعریف....
برای بیشتر از ۶ نویسنده، ۶ نویسنده نوشته می‌شود و سپس همکاران می‌آید.	به طور مثال (عامریون و همکاران، ۱۳۸۸) یا عامریون و همکاران (۱۳۸۸)..

more than seven authors:

In Reference List	In Text Citation
Cooper, L., Eagle, K., Howe, L., Robertson, A., Taylor, D., Reims, H., . . . Smith, W. A. (1982). <i>How to stay younger while growing older: Aging for all ages</i> . London: Macmillan.	(Cooper et al, 1982) or Cooper et al (1982) adapted a new model for....

no author given:

In Reference List	In Text Citation
<i>Experimental psychology</i> . (1938). New York: Holt.	(Experimental psychology, 1938) or in Experimental psychology (1938) it states that....

در فهرست منابع	در استناد داخل متن
علت‌شناسی پرخاشگری کودکان دبستانی (ویرایش ۳). (۱۳۸۲). اصفهان: سپیده.	در کتاب «علت‌شناسی پرخاشگری ... (۱۳۸۲)» بیان می‌شود.

no publication date given:

Smith, J. (n.d.). *Morality in masquerade*. London: Churchill.

به جای «n.d.» از «بی‌تا.» استفاده شود: به طور مثال

بالویی، علی [بی‌تا.]. بررسی وضعیت منزلت اجتماعی پاسداران ازدیدگاه پاسداران، خانواده‌های آنان و جامعه. تهران: مرکز تحقیقات غیرصنعتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

an organization or institution as "author":

University of Minnesota. (1985). *Social psychology*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

U.S. Census Bureau. (2000). *Statistical abstract of the United States*. Washington, DC: U.S. Government Printing Office.

شورای فناوری اطلاعات سازمان بازرسی کل کشور. (۱۳۸۹). *مصوبات ششمین جلسه شورای فن آوری اطلاعات سازمان بازرسی کل کشور* (مستندات درون‌سازمانی). تهران: سازمان بازرسی کل کشور.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور [معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور] (۱۳۸۵). *مجموعه اسناد ملی توسعه در برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران* (جلد دوم). تهران: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی.



an editor as "author":

Updike, J. (Ed.). (1999). *The best American short stories of the century*. Boston: Houghton Mifflin.

افتخاری، اصغر (گردآورنده و مترجم) (۱۳۸۱). *مراحل بنیادین اندیشه در مطالعات امنیت ملی*. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.

an edition of an author's work:

Brockett, O. (1987). *History of the theatre* (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

translation:

Freud, S. (1970). An outline of psychoanalysis (J. Strachey, Trans.). New York: Norton. (Original work published 1940)

استونر، جیمز ای. اف.؛ فری من، آر. ادوارد؛ گیلبرت، دانیل آر. (۱۳۷۹). مدیریت (علی پارسیان و سیدمحمد اعرابی، مترجمان). تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی (نشر اثر اصلی ۱۹۹۵).

اسکات، ریچارد (۱۳۸۷). *سازمان‌ها: سیستم‌های عقلایی، طبیعی و باز* (حسن میرزایی اهرنجانی، مترجم). تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)؛ مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی (نشر اثر اصلی ۲۰۰۳).

conference proceedings:

Keyhanipour, A., Piroozmand, M., Moshiri, B., & Lucas, C. (2005). A multilayer/multi-agent architecture for meta-search engines. In *Proceedings of ICGST International Conference on Artificial Intelligence and Machine Learning (AIML-05)*. Cairo: Egypt.

فاضل نیا، غریب؛ کیانی، اکبر (۱۳۸۲). *فناوری اطلاعات و ارتباطات و تبیین نظریه روستایی در روستای غنی و فقیر* (مجموعه مقالات همایش کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در روستا). تهران: مؤسسه توسعه روستایی ایران.

کواری، سیدحبیب‌الله؛ کشتکاران، علی (۱۳۸۵). *بررسی میزان آمادگی بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز در شرایط بحرانی در سال ۱۳۸۴* (دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت جامع بحران در حوادث غیرمترقبه طبیعی). تهران: شرکت کیفیت ترویج.

کلهر، روح‌الله؛ مولاپور، اعظم؛ طباطبایی، سیدسعید (۱۳۸۵). *بررسی میزان آمادگی بیمارستان‌های آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی قزوین از نظر مدیریت بحران در حوادث غیرمترقبه (سومین کنگره بین‌المللی بهداشت، درمان و مدیریت بحران در حوادث غیرمترقبه)*. بازیابی چکیده از

http://www.civilica.com/Paper-ICHMCM03-ICHMCM03_326.html

لعل‌علیزاده، محسن (۱۳۸۸). *نقش ازدواج در پیشگیری از جرم*. در محمد فرجیها و محمد حسین سرکشکیان (گردآورندگان). *مجموعه سخنرانی‌های آرایه شده در نخستین همایش ملی پیشگیری از وقوع جرم (ص ۱۲۲-۱۳۰)*. تهران: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، پلیس پیشگیری، دفتر تحقیقات کاربردی.

chapter in an edited book:

Rubenstein, J.P. (1967). The effect of television violence on small children. In B. F. Kane (Ed.), *Television and juvenile psychological development* (pp. 112-134). New York: American Psychological Society.

Keyhanipour, A., Piroozmand, M., Moshiri, B., & Lucas, C. (2005). A multilayer/multi-agent architecture for meta-search engines. In *Proceedings of ICGST International Conference on Artificial Intelligence and Machine Learning (AIML-05)*. Cairo: Egypt.

Quarantelli, E. L. (2000). *Disaster research*. In E. Borgatta and R. Montgomery (eds.). *Encyclopedia of Sociology* (pp 682-688). New York: Macmillan.

Maskrey, A. , & Jegillos, S. (1997). Promoting community-based approaches in disaster management. As *Asian Disaster Management News*, 3(2). Retrieved from <http://www.adpc.net/irc06/1997/theme-2.html>

Chen, L. C., Liu, Y. C., & Chan, K. C. (2006). Integrated community-based disaster management program in Taiwan: A case study of Shang-An Village. *Natural Hazards*, 37(1), 209-223. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s11069-005-4669-5>

Lee, J.-H., & Kim, Y.-G. (2001, January 01). A stage model of organizational knowledge management: A latent content analysis. *Expert Systems with Applications*, 20(4), 299-311. doi:10.1016/S0957-4174(01)00015-X

عنبری، موسی (۱۳۸۷). *جامعه‌شناسی فاجعه: کندوکاوی علمی پیرامون حوادث و سوانح در ایران*. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ.

کریمی، سلمان (۱۳۹۰). *سامانه تخمین سریع خسارت و تلفات زلزله شهر تهران*. تهران: سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران. بازیابی از

http://ayazi.ir/SMA_Doc/Geomatic/Geomatic90/app/5.pdf

بوٹ، سایمون (۱۳۸۳، بهار). *شبیه‌سازی تعاملی و آموزش مدیریت بحران: فنون جدید برای بهبود عملکرد (حسین حسینی، مترجم)*. *فصلنامه سیاست دفاعی*، ۱۳ (۲) (بیبایی

<http://www.magiran.com/magtoc.asp?mgID=1317&Number=46&Appendix=0>، ۱۲۱-۱۳۴، بازیابی ۱۳۴-۱۲۱، ۴۶

Carlson, W. R. (1977). *Dialectic and rhetoric in Pierre Bayle*. (Unpublished doctoral dissertation). Yale University, USA.

بنهری، عبدالله (۱۳۸۳). *تاثیر اعتیاد و قاچاق مواد مخدر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران*. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات، دانشکده علوم انسانی، تهران.

رحمتی، مهدی (۱۳۸۱). *بررسی جامعه‌شناختی عوامل موثر در خشونت و پرخاشگری در ورزش فوتبالی*. (رساله دکترا). دانشگاه تهران، دانشکده علوم اجتماعی، تهران.
روحانی، محمدرضا (۱۳۸۸). *شناسایی و تحلیل فضایی کانون‌های جرم‌خیز شهری با استفاده از سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS): مطالعه موردی شهر کاشان*. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). دانشگاه زنجان، دانشکده علوم انسانی، زنجان.

سحابی، جلیل (۱۳۸۴). *بررسی مقایسه‌ای نابرابری اجتماعی در کردستان ایران و عراق*. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). دانشگاه تهران، دانشکده علوم اجتماعی، تهران.

در صورت سؤال و ابهام درباره نحوه استناد در متن و نوشتن منابع از طریق پست الکترونیکی با فصلنامه مکاتبه نمایید.

فرم اشتراک فصلنامه

از متقاضیان محترمی که تمایل به اشتراک فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران دارند درخواست می‌شود موارد ذیل را تکمیل و مبلغ اعلام شده در جدول را به شماره حساب ۲۱۲۳ بانک شهر، شعبه حساب‌های دولتی به نام درآمدهای عمومی شهرداری تهران واریز نمایند؛ سپس با ارسال فرم اشتراک و اسکن اصل فیش بانکی به دفتر فصلنامه نسبت به برقراری اشتراک اقدام نمایند.

پست الکترونیک: racs.tdmno@gmail.com یا journal@tdmno.ir

تلفن: ۴۴۲۴۴۰۴۰

نمابر: ۴۴۲۷۲۰۰۹

آدرس فصلنامه: تهران، انتهای غربی بزرگراه جلال آل احمد، نرسیده به بزرگراه آیت‌الله اشرفی اصفهانی، نبش خیابان نهم شمالی، سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، دفتر فصلنامه

هزینه اشتراک به انضمام هزینه پست		
۲۴۰۰۰۰	تهران	یکساله (۴ شماره)
۲۶۰۰۰۰	شهرستان	یکساله (۴ شماره)

مشخصات متقاضی

نام و نام خانوادگی / نام موسسه / نام سازمان:

تعداد نسخه:

نشانی:

کد پستی:

صندوق پستی:

تلفن:



فهرست مطالب شماره‌های گذشته

دوره اول، شماره ۱ (پاییز ۱۳۹۰)	دوره اول، شماره ۲ (زمستان ۱۳۹۰)
<p>تأملی بر ضرورت‌های مدیریت بحران و مدیریت کاهش خطرپذیری زلزله دکتر عباسعلی تسنیمی</p> <p>آسیب‌پذیری لرزه‌ای و راهکارهای مقابله با زلزله در سامانه‌های آبرسانی ایران دکتر نعمت حسنی</p> <p>نقش پدافند غیرعامل در تنش‌زدایی محمدعلی آرمانفر</p> <p>درس‌هایی از زلزله‌های ایران در سه دهه اخیر با تأکید بر چالش‌های اجتماعی دکتر مهدی زارع</p> <p>معضل تخلفات ساختمانی در پایتخت با تأکید بر شناسایی عوامل مؤثر در آن زهره زمانی</p> <p>مدیریت بحران برای زیرساخت‌ها چارلز اسکاتورن؛</p> <p>ترجمه دکتر وجه‌الله قربانی‌زاده و سجاد باقری الگوی نظری جامع برای مدیریت بحران سهیل اصغر، دمیندا الاهاکون و لیونید چاریلو؛ ترجمه فاطمه قهرمانی</p>	<p>برآورد خسارات و تلفات لرزه‌ای در منطقه‌ای از شهر تهران محمدرضا قائم مقامیان، بابک منصوری، و نعیمه گواهی</p> <p>پیشنهاد طراحی یک سامانه جامع مدیریت دانش و تجربه با استفاده از رویکرد ترکیب اطلاعات جهت تسهیل فرآیند مدیریت بحران دکتر مریم‌سادات میریان، مسعود دل‌فرح و دکتر بهزاد مشیری</p> <p>ارتباط بین برنامه‌ریزی شرایط اضطراری و مدیریت شرایط اضطراری محمدرضا فرزادبهباش و محمدتقی آقابابایی</p> <p>بررسی و معرفی مقررات طرح و اجرای گودبرداری‌های ساختمانی در شهر تهران سعید منتظرالقائم و خدیجه شریفی</p> <p>بررسی سطح عملکرد مدیریتی بیمارستان‌های عمومی منتخب شهر تهران در هنگام وقوع زلزله شاهین محمدی‌یگانه، دکتر محسن اسدی‌لاری، دکتر سیدحسام سیدین و دکتر علی ماهر</p> <p>کاربرد مدیریت دانش در کنترل و مدیریت سوانح: شناسایی عوامل کلیدی موفقیت کریستانی سنویرانته، دیوید اماراتونگا و شامیندا پاتیراژ؛ ترجمه: دکتر محسن کلانتری</p> <p>ظرفیت اجتماعات محلی و آمادگی در برابر سوانح لورنا پی. ویکتوریا ترجمه: دکتر غلامرضا کاظمیان و ندا فتوحی</p>
دوره دوم، شماره ۱ (بهار ۱۳۹۱)	دوره دوم، شماره ۲ (تابستان ۱۳۹۱)
<p>تأثیر ارتباطات سازمانی و برنامه‌ریزی راهبردی بر مدیریت بحران شهرداری مهدی علیزاده سوادکوهی و سارا اسلامی</p> <p>ژاپن یکسال پس از زلزله و سونامی ۱۱ مارس ۲۰۱۱ و نگاهی به پیامدهای انفجار هسته‌ای نیروگاه فوکوشیما: مطالعه موردی دکتر مهدی زارع</p> <p>نقش جامعه محلی در بهبود عملکرد نظام مدیریت بحران دکتر سیدموسی پورموسوی، آرمن فیروزپور و مسعود دارائی</p> <p>تامین اردوگاه‌های اسکان موقت در بوستان‌های تهران برای آسیب‌دیدگان امیر عباس امامی و سارا کشانی</p> <p>روش‌های نوین مدیریت و کنترل رواناب‌های شهری در جهت توسعه پایدار حمیده آقامهدی صراف، هدیه ایمانی و مهدیه نوری</p> <p>انعطاف‌پذیری و پایداری در مقابله با بلایا آدام رز</p> <p>ترجمه دکتر مسعود معیری و علی جوزی خمسلوبی</p> <p>چهارچوبه اقدامات غیرسازه‌ای جهت پیشگیری از بحران‌های سیل‌های ناگهانی و برق‌آسا در چین دانگ‌یا سان، داوئی زانگ و زیثاوتائو چنگ</p> <p>ترجمه نسربین گیاه چین و محسن مهرجو</p>	<p>تخمین خسارت ساختمانی بیمارستان‌های تهران به وسیله روش HAZUS در اثر زلزله سارا کشانی و امیرعباس امامی</p> <p>بررسی تغییرات کمینه دمای متوسط استان چهارمحال و بختیاری به منظور برنامه‌ریزی در مدیریت بحران زلزله فاطمه دهقان فاروجی، دکتر علی بیت‌اللهی و اعظم نعمتی</p> <p>مکان‌یابی مراکز امدادسانی در شرایط وقوع زلزله با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی در ناحیه یک منطقه ۲۲ شهرداری تهران دکتر حمیدرضا جودکی، زهرا طالع‌زاری و دکتر عباس ملک‌حسینی</p> <p>مدیریت بحران در زمین‌لرزه وان ترکیه در ۲۳ اکتبر ۲۰۱۱: مطالعه موردی بهناز نظم‌آذر، دکتر مهدی زارع و ستاره قایچی‌افروز</p> <p>بررسی و انتخاب مدل مناسب استراتژی منابع انسانی برای مدیریت بحران شهر تهران دکتر فتاح شریف‌زاده و سیدمحمود رضائی جواهریان</p> <p>مفاهیم و مدل‌های تاب‌آوری در سوانح طبیعی دکتر یاسمین استوار ایزدخواه</p> <p>زمین‌لرزه‌ها، هشدار سریع جنبش نیرومند زمین دکتر ریچارد م. آلن</p> <p>ترجمه: دکتر فرزام یمینی فرد و مجتبی نقوی</p>

فهرست مطالب شماره‌های گذشته

دوره دوم، شماره ۳ (پاییز ۱۳۹۱)

انواع سامانه هشدار سریع زمین‌لرزه و بررسی کارایی آن در شهر تهران

دکتر رضا حیدری

نقش برنامه‌ریزی راهبردی در کاهش خطرپذیری زلزله در بافت‌های فرسوده شهری منطقه ۲۰ شهر تهران

محسن مهرجو و نسرين گياه‌چين

ممیزی مدیریت در شرایط عادی، اضطراب و بحران: ریشه‌یابی بحران سیل در مترو تهران

دکتر نعمت حسنی

جایگاه رسانه‌های جدید در ارتباطات زمان بحران

دکتر علی‌اکبر جلالی

علل بی‌تفاوتی شهروندان تهرانی نسبت به زلزله احتمالی شهر تهران

امیر رنگین‌کمان

شاخصه‌های موفقیت مدیریت بحران شهری سیلاب ژانویه ۲۰۱۱ استان کوئینزلند استرالیا: مطالعه موردی

دکتر علیرضا فلاحي

چگونه دالان‌های رودخانه شهری را مدیریت نماییم؟

دیوید ان. لرنر، آلیسون هالت؛ ترجمه: سید وحید دشتیان مقدم

دوره دوم، شماره ۴ (زمستان ۱۳۹۱)

آمادگی چیست و چه عواملی بر آن اثرگذار می‌باشند؟

دکتر سیدمجید جدی

شناسایی و اولویت‌بندی راهبردهای پیشگیری از بروز بحران‌های ناشی از زلزله در شهر تهران با استفاده از روش سلسله‌مراتبی فازی

دکتر کامران شهنقی، منا صادقی و مجید حیدری

تاریخچه و عملکرد سیستم‌های هشداردهنده زود هنگام زلزله در جهان

دکتر آرزو درستیان و دکتر مهدی زارع

تحلیل مقایسه‌ای علل عملکرد متفاوت مراکز درمانی در پاسخ به بحران زلزله با تاکید بر جایگاه مدیریت بحران در توسعه شهری

سارا پازوکی پلاشت و وحید یگانگی دستگردی

نقش سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی در تحلیل خطر و خطرپذیری سوانح و بلایای طبیعی نواحی مناطق ۳ و ۶ شهرداری تهران

دکتر علی‌اکبر قهرمانی و لیلا قدرت آبادی

انواع مداخلات روان‌شناختی پس از وقوع زلزله: یک مطالعه مروری

الهام درستیان

زندان‌ها، زندانیان و بلایا

جی. سی. گایلارد و فانی ناویزت ترجمه: سیدوحید دشتیان مقدم



شناسایی معیارهای سنجش مرحله آمادگی مدیریت بحران در ایران

دکتر فرح‌اله رهنورد^۱ و یلدا محمدپور^۲

۱. دانشیار گروه آموزشی مدیریت، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول) frahnavaard@yahoo.com
 ۲. کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد قزوین، قزوین، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: بحران‌های طبیعی وقایع غیرقابل پیش‌بینی هستند و هنگامی که اتفاق می‌افتند باعث ایجاد خسارت‌های مالی و جانی می‌شوند؛ لذا مدیریت بحران سازوکاری است برای جلوگیری از وقوع بحران و کاهش آثار و عوارض ناشی از آن. مدیریت بحران شامل چهار مرحله آمادگی، واکنش، بازسازی و کاهش است. در مرحله آمادگی سعی می‌شود تا با بالابردن توان عملیاتی جامعه، آمادگی در مقابل بحران‌هایی که به وقوع خواهند پیوست، افزایش یابد.

روش: روش این پژوهش توصیفی و نوع آن کاربردی است. برای تأیید معیارهای کلیدی آمادگی در مدیریت بحران، پرسش‌نامه‌ای طراحی گردید که داده‌های آن از بین ۲۵۷ مدیر و کارشناس دو سازمان ستاد حوادث غیرمترقبه، استانداری‌های ۳۰ استان و معاونت امداد و نجات هلال‌احمر ۳۰ استان کشور به روش تمام‌شمار گردآوری شد.

یافته‌ها: با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی انجام‌شده، عوامل نه‌گانه موثر بر درجه آمادگی را مطابق مدل مک‌این‌تایر و مایرز در ایران تأیید می‌کند. عوامل تأثیرگذار عبارت‌اند از: (۱) ارزیابی مخاطرات و آسیب‌پذیری‌ها؛ (۲) مدیریت و هماهنگی؛ (۳) وضع قوانین و مقررات؛ (۴) هشداردهنده‌های سریع؛ (۵) تهیه فهرست منابع و کمک‌های مورد نیاز؛ (۶) ایجاد توافق‌نامه‌های دوجانبه؛ (۷) حفاظت از افراد خانواده؛ (۸) حفاظت از دارایی‌های مردم؛ (۹) آموزش و تمرین.

نتیجه‌گیری: در ضمن، سنجش درجه آمادگی هر یک از این عوامل، نشانگر ضعف‌های اساسی مدیریت بحران در ایران است که پیشنهادهایی برای ارتقای سطح آمادگی آن‌ها ارائه شده است.

کلیدواژه‌ها: سنجش آمادگی مدیریت بحران، مدیریت بحران، آمادگی، واکنش، بازسازی و کاهش.

◀ استناد فارسی (شیوه‌نامه APA، ویرایش ششم ۲۰۱۰): رهنورد، فرح‌اله؛ محمدپور، یلدا (۱۳۹۲، بهار). شناسایی معیارهای سنجش مرحله آمادگی مدیریت بحران در ایران. *فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران*، ۳(۱)، ۱۳-۲۰.

Identifying Criteria for Measuring Preparedness Phase of Disaster Management in Iran

Farajollah Rahnavaard, PhD

Associate Professor in Institute for Management and Planning Studies (IMPS)

Yalda Mohammadpour

MPA in Institute for Management and Planning Studies (IMPS)

ABSTRACT

Background and aim: Natural disasters are unpredictable events and when they occur, cause financial and life losses and disaster management is a mechanism in order to prevent crisis and mitigate the effects and its consequences. Disaster management includes four phases: preparedness, response, recovery, and mitigation. In preparedness phase readiness is increased to promote the operational power of the community in order to be prepared them for the oncoming disasters.

Method: This study is an applied-descriptive research. For approving key criteria of preparedness in disaster management a questionnaire was designed which data were gathered from 257 managers and experts of two organizations of Disaster Task Force and Red Crescent and Rescue Department in 30 provinces of Iran.

Findings: By using of confirmatory factor analysis, nine factors affecting to the degree of preparedness according to McIntyre and Myers model were confirmed in Iran. Effective factors were: 1) assessment of risks and vulnerabilities, 2) management and coordination, 3) laws and regulations, 4) quick warning, 5) provide lists of needed resources and assistance, 6) establish bilateral agreements, 7) protection of family, 8) protection of public assets, and 9) education and training.

Conclusion: In addition, measuring the degree of preparedness of above mentioned factors shows fundamental weaknesses in disaster management in Iran which some suggestions are provided to enhance their preparedness level.

KEYWORDS: Measuring Preparedness in Disaster Management, Disaster Management, Preparedness, Response, Recovery and Mitigation.

► **Citation (APA 6th ed.):** Rahnavaard, F. & Mohammadpour, Y. (2013, Spring). Identify criteria for measuring preparedness phase of disaster management in Iran. *Disaster Prevention and Management Knowledge Quarterly (DPMK)*, 3(1), 13-20.



لزوم تفکیک زلزله و انفجار جهت کمک به مدیریت بحران بر اساس چرخه مدیریت بحران

دکتر جمیله واشقانی^۱ و دکتر مهدی زارع^۲

۱- دکترای ژئوفیزیک (گرایش زلزله‌شناسی مهندسی)، بخش زلزله‌شناسی، موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران، تهران. (نویسنده مسئول) i_farahani@ut.ac.ir

۲- دانشیار گروه زلزله‌شناسی مهندسی، پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، تهران. mzare@iiees.ac.ir

چکیده

زمینه و هدف: رویدادهای ناگهانی مانند زمین‌لرزه‌های تکتونیکی، سیل، طوفان، آتش‌فشان و نیز انواع انفجارات (هوائی، زمینی، زیرزمینی و انفجارات در آب) هسته‌ای، شیمیائی (در معادن، بخش‌های مختلف صنعت و یا برنامه‌های نظامی) و ... باعث ایجاد بحران به‌ویژه در مناطق شهری می‌شوند. مدیریت چنین بحران‌هایی باید بتواند شرایط را در کمترین زمان ممکن عادی کند. به دلیل نزدیک‌بودن به معادن یا نیروگاه هسته‌ای و یا مکان‌های مستعد، برخی از حوادث باعث به‌وجودآمدن بحران توسط عوامل انسانی و داغ‌شدن بازار شایعه‌پراکنان می‌شوند. متأسفانه اگر چنین بحران‌های پیچیده بدون تحقیقات جامع نیز همراه باشد، ندانسته به اخبار کذب بیشتر دامن‌زده و باعث تشدید بحران می‌شود. استفاده از انرژی‌های هسته‌ای نیز سبب ایجاد شبهه، خبرسازی و بحران در اذهان عمومی می‌شود. خبرسازی‌های نظیر اینکه، رخداد زلزله‌های متعدد به‌ویژه از شروع ۱۳۹۲ (زلزله در استان‌های بوشهر، سیستان و بلوچستان و اصفهان و ...) به دلیل انجام آزمایش‌های هسته‌ای گوناگون در نقاط مختلف کشور است.

روش: این مطالعه از نوع مطالعه مروری است که با استفاده از منابع، اسناد و اشکال مختلف به تفاوت میان زلزله و انفجار می‌پردازد. **یافته‌ها:** برای ابهام‌زدایی، استفاده از روش‌هایی نظیر تفکیک زلزله از انفجار توسط متخصصان زلزله‌شناسی انفجارات است و با کمک گرفتن از ابزارها و اهرم‌های نوین انواع رسانه‌های جمعی در شرایط بحرانی می‌توان برخی از بحران‌های به‌وجود آمده مرتبط با انفجارها را حتی‌الامکان مدیریت کرده و اختلالات به وجود آمده در جامعه را کاهش داد و یا بزرگ‌نمایی آن‌ها را به حداقل رساند.

نتیجه‌گیری: درصد موفقیت در کاهش بحران بستگی به میزان فرهنگ‌سازی در جامعه با روش‌های گوناگون و تأثیرگذار دارد.

کلیدواژه‌ها: تفکیک زلزله از انفجار، ابهام‌زدایی در بحران، شایعه‌پراکنی در بحران، رسانه‌های جمعی، زلزله‌شناسی انفجارات.

◀ **استناد فارسی (شیوه APA، ویرایش ششم ۲۰۱۰):** واشقانی‌فراهانی، جمیله؛ زارع، مهدی (۱۳۹۲، بهار). لزوم تفکیک زلزله و انفجار جهت کمک به مدیریت بحران بر اساس چرخه مدیریت بحران. فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران، ۳(۱)، ۲۱-۳۰.

The Necessity of Discrimination of Earthquakes from Explosions in Order to Assist the Disaster Management

Jamileh Vasheghani-Farahani¹ & Mehdi Zare²

1. PhD of Geophysics, Engineering Seismology, Institute of Geophysics, University of Tehran, Tehran, IRAN. i_farahani@ut.ac.ir

2. International Institute of Earthquake Engineering and Seismology (IIEES), Tehran, Iran.

ABSTRACT

Background and objective: Sudden events such as tectonic earthquakes, flood, storm, volcano and explosion types (air, land, underground and explosions in the water), nuclear, chemical, (in mining, different industry sectors or military programs) and ... cause crisis especially in urban areas. In managing such disasters, we should be able to normalize the situation in the shortest possible time delay. Because of the proximity to mines or nuclear plants or places capable of explosion, some of the incidents caused disaster by human agents and heating up the rumormongers' market. Unfortunately, such complex crisis without comprehensive investigation fuels the falsehood news and increases crisis. The use of nuclear energy also generates uncertainty, news making and crisis in public opinion. News making such as several earthquakes especially from 1392 (earthquake in Bush-ehr, Sistan and Baluchistan and Isfahan, etc.) have occurred because of several nuclear tests in different parts of the country.

Method: This review study using different resources, documents and forms addresses the difference between earthquakes and explosions.

Findings: For demystification, use of methods such as the discrimination of earthquake from the explosion is done by explosion seismology experts and with the help of modern tools and levers of mass media in crisis situations, could possibly manage some crisis related to explosions and reduce disorders in the society or minimize their magnification.

Conclusion: The success rate of reducing crisis depends on the level of socialization of the society by various and effective methods.

KEYWORDS: Discrimination between Earthquakes and Explosions, Demystification in Disaster, Rumors, Mass media, Explosion seismology.

► **Citation (APA 6th ed.):** Vasheghani-Farahani, J. & Zare, M. (2013, Spring). The necessity of discrimination of earthquakes from explosions in order to assist the disaster management. *Disaster Prevention and Management Knowledge Quarterly (DPMK)*, 3(1), 21-30.



رویکرد آینده‌پژوهانه به تدوین راهبرد فوق‌فعال مدیریت بحران با تاکید بر اجتماع محوری

دکتر سیدموسی پورموسوی^۱، مسعود دارائی^۲، آرمین فیروزپور^۳ و علی اصغر سعدآبادی^۴

۱. استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه امام حسین (ع)، تهران، ایران (نویسنده مسئول)، تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۳۶۷۸۵-۰۲۱، Mp.articles@yahoo.com

۲. کارشناس ارشد مدیریت اجرایی، دانشکده مدیریت، دانشگاه پیام نور واحد کرج، تهران، ایران.

۳. کارشناس ارشد مدیریت شهری، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: امروزه با افزایش پیچیدگی و عدم قطعیت در روندهای گوناگون جوامع انسانی، پیش‌بینی آینده از طریق تعمیم روندهای گذشته فرآیندی غیرمنطقی و تقریباً غیرممکن به نظر می‌رسد؛ از این رو آینده‌پژوهان به جای شناخت یک حالت از آینده، به مطالعه آینده‌های بدیل روی می‌آورند. «تحلیل چندسناریویی» و سناریوپردازی از جمله روش‌هایی است که ضمن توجه به تدوین چند سناریوی بدیل برای رویارویی با آینده، تلاش می‌کند تا انسان و اجتماعات انسانی را از تبدیل شدن به موجودی منفعل و اسیر در جنگال محیط بازدارد و حتی‌الامکان دستیابی به قدرت پیش‌بینی و کنترل آینده را امکان‌پذیر سازد. هدف از این مقاله معرفی انواع راهبردهای محتمل و قابل کاربرد در مدیریت بحران و بررسی «رویکرد اجتماع‌محور مدیریت بحران» به منزله رویکردی منطبق با راهبرد فوق‌فعال با بهره‌گیری از روش تحقیق توصیفی است.

روش: در این مقاله، ضمن اقدام‌پژوهی تاریخی و تفسیری راهبرد فوق‌فعال، به ابعاد گوناگون مدیریت بحران با تاکید بر اجتماع‌محوری پرداخته شده است؛ سپس با روش تحلیل محتوای متنی و گردآوری اطلاعات به شیوه مستقیم کتابخانه‌ای و اسنادی، منابع بالقوه رویکرد اجتماع‌محوری به مدیریت بحران بررسی و تلاش شده است با پیشنهاد راهبرد فوق‌فعال، متناسب با ظرفیت‌های مذکور برنامه‌ریزی شود.

یافته‌ها: یافته‌های این مقاله بر لزوم تدوین و اجرای سناریوهای منطبق با شرایط، ویژگی‌ها و ظرفیت‌های خاص محله‌های شهری با هدف آمادگی برای مواجهه با انواع بلایای طبیعی و کنترل پیامدهای آن تاکید دارد.

نتیجه‌گیری: انطباق زیاد میان رویکردهای فوق‌فعال و اجتماع‌محور مدیریت بحران زمینه مناسبی برای هم‌افزایی و اثربخشی این دو رویکرد در تعامل با یکدیگر فراهم خواهد آورد.

کلیدواژه‌ها: راهبرد فوق‌فعال، توانمندسازی، آسیب‌پذیری، مدیریت بحران اجتماع‌محور.

◀ **استناد فارسی (شیوه APA، ویرایش ششم ۲۰۱۰):** پورموسوی، سیدموسی؛ دارائی، مسعود؛ فیروزپور، آرمین؛ سعدآبادی، علی اصغر (۱۳۹۲، بهار). رویکرد آینده‌پژوهانه به تدوین راهبرد فوق‌فعال مدیریت بحران با تاکید بر اجتماع-محوری. *فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران*، ۳(۱)، ۳۱-۳۹.

Future Researching Approach for Formulating Disaster Management Overactive Strategy with Emphasis on Community-Based Approach

Seyed Mosa Pourmosavi, PhD, Masoud Daraei, Armin Firozpour, & Aliasghar Sadabadi

ABSTRACT

Background and Objective: Today with the increased complexity and uncertainty in the various processes of human societies, it seems almost an illogical and impossible process to predict the future through the generalization of past trends; so futurists study alternative futures instead of a state of the future. Analysis of multi scenario and scenario processing are such techniques that In addition to considering the compilation of some alternative scenarios for facing with the future, attempts to prevent human and human communities of becoming a passive and trapped creature in hands of environment and achieve the power of future prediction and control as far as possible. The purpose of this study is to introduce types of possible and applicable strategies in disaster management and survey the approach of community-based disaster management as an approach coincident with overactive strategy with using descriptive research method.

Method: In this study, in addition to historical and interpretative action research of over-active strategy, different aspects of disaster management has been addressed with emphasis on community-based approach; then potential sources of community-based approach of disaster management has been investigated through content analysis and gathering of information in documentation method and attempted to plan proportional with mentioned capacities by suggesting overactive strategy.

Findings: The findings emphasize on the necessity of compilation and implementation of scenarios coincident with conditions, features and specific capacities of urban neighborhoods with the purpose of readiness for dealing with different disasters and controlling its consequences.

Conclusion: High adaptation between the overactive and community-based approaches of disaster management will provide an appropriate field for synergistic and effectiveness of these two approaches interact with each other.

KEYWORDS: Overactive strategy, Empowerment, Vulnerability, Community-based Disaster management.

► **Citation (APA 6th ed.):** Pourmosavi, S. M., Darani, M., Firozpour, A., & Sadabadi, A. (2013, Spring). Future researching approach for formulating disaster management overactive strategy with emphasis on community-based approach. *Disaster Prevention and Management Knowledge Quarterly (DPMK)*, 3(1), 31-39.



مدیریت تداوم کسب و کار

سیستم مدیریت تداوم کسب و کار: یک رویکرد جامع برای مواجهه با بحران در سازمان‌ها

دکتر سیدعلی ترابی^۱، نوید صاحب جمع‌نیا^۲ و سید افشین منصوری^۳

۱. دانشیار گروه آموزشی مهندسی لجستیک و زنجیره تامین، دانشکده مهندسی صنایع و سیستم‌ها، پردیس دانشکده‌های فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. (نویسنده مسئول) satorabi@ut.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری دانشکده مهندسی صنایع و سیستم‌ها، پردیس دانشکده‌های فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. n.sahebjamnia@ut.ac.ir

۳. دانشیار گروه آموزشی مدیریت عملیات و زنجیره تامین، دانشکده مدیریت کسب و کار، دانشگاه برنول، انگلستان. Afshin.Mansouri@brunel.ac.uk

چکیده

زمینه و هدف: امروزه پیچیدگی سازمان‌ها با افزایش وسعت زنجیره‌های تأمین، میزان برون‌سپاری فعالیت‌ها و وابستگی به سیستم‌های اطلاعاتی، به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای افزایش یافته است. در نتیجه این تغییرات، نه تنها درست‌نمایی وقوع ریسک‌های مختل‌کننده عملیات افزایش یافته، بلکه شدت آن‌ها نیز مخرب‌تر گشته است. از سوی دیگر، تنگ‌تر شدن عرصه رقابت در فضای کسب و کار، سازمان‌ها را به سوی استقرار و به‌کارگیری سیستم‌های مدیریتی مختلفی سوق داده است. سیستم مدیریت تداوم کسب و کار یک سیستم مدیریتی جامع است که با شناسایی اختلالات ممکن و تأثیرات آن‌ها بر سازمان، به افزایش قابلیت ارتجاعی سازمان در مقابله با هر گونه اختلال کمک می‌کند. این سیستم به‌عنوان بخشی از سیستم مدیریتی یکپارچه سازمان محسوب می‌شود که به ساخت، پیاده‌سازی، عملیات، پایش، بازبینی، نگهداری و توسعه مبحث تداوم کسب و کار در سازمان می‌پردازد.

روش: این مطالعه، نوعی مطالعه مروری است که ابعاد مختلف مدیریت تداوم کسب و کار را با استفاده از منابع مختلف مورد بررسی قرار داده است.

نتیجه‌گیری: در این مقاله، ابتدا مفاهیم اولیه و تاریخچه موضوع مدیریت تداوم کسب و کار به‌طور اجمالی مرور می‌شود. سپس، بر اساس رویکردهای موجود ملی و بین‌المللی توسعه داده‌شده برای استقرار یک سیستم مدیریت تداوم کسب و کار، ساختار مناسبی برای پیاده‌سازی این سیستم در سازمان‌ها پیشنهاد شده است.

کلیدواژه‌ها: سیستم مدیریت تداوم کسب و کار، اختلالات سازمانی، خاصیت ارتجاعی، مدیریت بحران.

◀ استناد فارسی (شیوه APA، ویرایش ششم ۲۰۱۰): ترابی، سیدعلی؛ صاحب جمع‌نیا، نوید؛ منصوری، سیدافشین (۱۳۹۲، بهار). سیستم مدیریت تداوم کسب و کار: یک رویکرد جامع برای مواجهه با بحران در سازمان‌ها. *فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران*، ۳(۱)، ۴۰-۵۲.

Business Continuity Management System: A Comprehensive Approach to Dealing with Crisis in Organizations

Seyed Ali Torabi, PhD, Navid Sahebjamnia, & Seyed Afshin Mansori

ABSTRACT

Background and Objective: Nowadays, complexity of organizations have significantly increased with enhancement of supply chain, outsourcing rate of activities and dependence to information systems. As a result of these changes, not only the likelihood of operations confounding risks have increased but their intensity has been more destructive. On the other hand, narrowing the competition field in the business environment, has led organizations towards the establishment and using the different management systems. Business Continuity Management system is a comprehensive management system which with identifying possible disorders and their impacts on the organization helps to increase elasticity of organization against any disorder. This system is considered as part of an organization integrated management system which addresses construction, implement, operation, monitoring, review, maintenance and development of business continuity topics in organization.

Method: This study is an overview of different aspects of business continuity management by using various sources.

Conclusion: In this study, at first we briefly review the basic concepts and history of business continuity management. Then based on existing national and international approaches which is developed for establishing of a business continuity management system, an efficient structure for implementing of this system in the organizations has been proposed.

KEYWORDS: Business continuity management system, Organizational disorders, Elasticity, Disaster management.

► **Citation (APA 6th ed.):** Torabi, S. A., Sahebjamnia, N. & Mansori, S. A. (2013, Spring). Business continuity management system: A comprehensive approach to dealing with crisis in organizations. *Disaster Prevention and Management Knowledge Quarterly (DPMK)*, 3(1), 40-52.



فعالیت‌های برنامه عمران ملل متحد در حوزه مدیریت بحران به‌ویژه پس از سال ۲۰۰۰

رسول حاج احمدی

کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل، دانشگاه آزاد اسلامی زنجان، زنجان، ایران. rasoul.hajahmadi@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: برنامه عمران ملل متحد با هدف توسعه کشورهای جهان سوم تشکیل شد. یکی از زوایایی که از اهداف توسعه هزاره مطرح سازمان ملل متحد و برنامه عمران ملل متحد در سال ۲۰۰۰ جلوگیری می‌کند، بلایای طبیعی است. این سازمان با بهره‌گیری از این موضوع به کشورهای به‌ویژه کشورهای توسعه‌نیافته با توانایی کمتر کمک می‌نماید؛ و دو کار مهم و اساسی دارد: ۱- کاهش شدت اثر مسائلی که به‌صورت متغیرهای ناخواسته وارد روند توسعه می‌شوند و کشورهای بدون آمادگی کافی را دچار آسیب می‌کند مانند بلایای طبیعی، افزایش بیماری‌های واگیردار و مبارزات مسلحانه، ۲- اجرای برخی زوایای توسعه که یا هنوز توسط دولت‌ها شروع نشده و یا روند آن بسیار کند است. در این خصوص، از طریق برنامه‌های آموزشی سعی بر افزایش آگاهی‌های عمومی دارد. انجام پروژه‌های آموزشی در حوزه مدیریت بحران و همچنین اقدامات انجام‌شده در زلزله‌های بم، زرنند و قزوین و نیز سیل گلستان نشان داد که برنامه عمران ملل متحد اقداماتی را در حوزه مدیریت بحران انجام داده است. **روش:** این مقاله، مطالعه‌ای مروری بوده که مبتنی بر پروژه‌های قبلی منعقدشده و همچنین بررسی عملکرد این سازمان در ایران استوار است. **یافته‌ها:** این سازمان در ایران خدماتی انجام داده است؛ که مهم‌ترین آن‌ها پس از اعلامیه توسعه هزاره مبنی بر کمک به کشورها و دستیابی به یکسری اهداف تا سال ۲۰۱۵ افزایش یافته است.

نتیجه‌گیری: بررسی فعالیت‌های برنامه عمران ملل متحد در قالب کمک‌ها و همچنین همکاری‌ها که در غالب پروژه‌ها انجام داده است نشان می‌دهد فعالیت‌های این سازمان موثر و حائز اهمیت بوده است.

کلیدواژه‌ها: برنامه عمران ملل متحد، اهداف توسعه هزاره، چارچوب همکاری برنامه عمران ملل متحد، سازمان ملل، ایران.

◀ استناد فارسی (شیوه APA، ویرایش ششم ۲۰۱۰): حاج‌احمدی، رسول (۱۳۹۲، بهار). فعالیت‌های برنامه عمران ملل متحد در حوزه مدیریت بحران به‌ویژه پس از سال ۲۰۰۰. فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران، ۳(۱)، ۵۳-۶۳.

UNDP Activities in the field of Disaster Management Area, Especially after 2000

Rasool Haj-Ahmadi

ABSTRACT

Background and objective: United Nations Development Program (UNDP) was formed with the aim of developing third world countries. One of the aspects which prevent the UN millennium development goals and UNDP in 2000 is natural disasters. This organization by using of this subject helps to countries, especially developing countries with less ability; and has two major works: 1- Reducing the severity of effects that enter into developing process as unwanted variables and damage countries without adequate preparation such as natural disasters, communicable diseases and armed conflicts. 2- Implementation of some aspects of development which has not started by governments or its process is very slow. In this regard, it is trying to raise public awareness through the educational programs. Implementation of educational projects in the field of disaster management and also measures taken in Bam, Zarand and Qazvin earthquakes and Golestan flood, revealed that the UNDP has taken steps in the area of disaster management.

Method: This study is a review based on signed previous projects and also evaluating the performance of this organization in Iran.

Findings: This organization has done some services in Iran which the most important one has increased after the declaration of millennium development based on help to countries and achieving of some goals until 2015.

Conclusion: Investigating the UNDP activities in the form of aids and also cooperation which has done in most projects shows that organization's activities has been effective and important.

KEYWORDS: United Nations Development Program (UNDP), Millennium Development Goals (MDGs), Cooperation Framework of UNDP, United Nation, Iran.

► **Citation (APA 6th ed.):** Hajahmadi, R. (2013, Spring). UNDP activities in the field of disaster management area, especially after 2000. *Disaster Prevention and Management Knowledge Quarterly (DPMK)*, 3(1), 53-63.



آسیب‌پذیری زمین‌لرزه

بررسی آسیب‌پذیری چند زمین‌لرزه مهم ده سال گذشته در جهان (۱۳۸۲-۱۳۹۱)

الهه کمالی

دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، همدان. ekamali2536@gmail.com

چکیده

زمینه و هدف: زلزله‌ها در جهان آسیب‌های جانی و مالی متعددی را ایجاد می‌کنند. در این مقاله سعی شده رفتار سازمان‌ها و دولت‌های محلی در زلزله‌های مهم ده سال گذشته در جهان و همچنین از دید مدیریت بحران و آسیب‌های ناشی از زلزله بررسی شوند. **روش:** این مطالعه مروری است که بر اساس گزارش‌های مؤسسات و سازمان‌های مختلف پس از زمین‌لرزه‌های: ۲۶ دسامبر ۲۰۰۳ بم، ۱۲ ژانویه ۲۰۱۰ هائیتی، ۲۷ فوریه ۲۰۱۰ شیلی، ۱۱ مارس ۲۰۱۱ ژاپن و ۲۳ اکتبر ۲۰۱۱ ترکیه تنظیم شده است. **یافته‌ها:** پس از مطالعه هر یک از این زلزله‌ها دیده می‌شود که ژاپن به دلیل آمادگی و مدیریت صحیح به بهترین شکل با زلزله مقابله می‌کند و در هائیتی عدم آمادگی و ناتوانی دولت از کنترل اوضاع، این زلزله تبدیل به بحران عظیمی شد در شیلی به نسبت بالا بودن بزرگای زلزله بحران به صورت مناسبی کنترل شد. در زلزله بم هم اگر اقدامات قبل از بحران صورت گرفته بود آسیب‌ها کاهش می‌یافت. در ترکیه هم بحران به طور نسبی خوب کنترل شده است.

نتیجه‌گیری: این زلزله‌ها اهمیت اتخاذ تدابیر لازم قبل از وقوع زلزله یا دیگر بلایای طبیعی را نشان می‌دهند که می‌تواند به کاهش قابل‌توجه تعداد قربانیان بینجامد و از آنجا که زلزله‌ها تنها موجب آسیب‌های جانی و مالی نخواهد شد، بلکه اکثر مواقع به بروز بحران‌های دیگری می‌انجامد، لازم است تدابیر لازم قبل از وقوع بحران را جهت کاهش آسیب‌های ناشی از زلزله بسیار جدی بگیریم. همچنین برای اقدامات حین بحران و پس از بحران هم از قبل برنامه‌ریزی نماییم.

کلیدواژه‌ها: زلزله، آسیب‌پذیری، واکنش، ایران، هائیتی، شیلی، ژاپن، ترکیه.

◀ استناد فارسی (شیوه APA، ویرایش ششم ۲۰۱۰): کمالی، الهه (۱۳۹۲، بهار). بررسی آسیب‌پذیری چند زمین‌لرزه مهم ده سال گذشته در جهان (۱۳۸۲-۱۳۹۱). *فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران*، ۳(۱)، ۶۴-۸۶.

A Study on Vulnerability of Some Important Earthquakes All around the World in the Past Ten Years (2003-2012)

Elahe Kamali

ABSTRACT

Background and objective: Earthquakes in the world cause many human and financial damages. In this paper has tried to survey the behavior of organizations and local governments in important past ten years earthquakes all around the world and also from the point of view of disaster management and earthquake damages.

Method: This review study is based on the reports of different organizations and institutes after 26 December 2003 Bam, 12 January 2010 Haiti, 27 February 2010 Chile, 11 March 2011 Japan and Turkey 23 October 2011 earthquakes.

Findings: After the study of these earthquakes, it was observed that Japan because of preparedness and correct management deal with the earthquake in the best way and in Haiti lack of preparation and inability of government from situation control, earthquake was turned into a major crisis. In Chile, disaster relatively to its highly magnitude was controlled appropriately. In Bam earthquake if pre-disaster measures had taken place, injuries would reduce. In Turkey, disaster was relatively well controlled.

Conclusion: These earthquakes show the importance of take necessary measures before occurrence of earthquake or other disasters which can lead to considerable reductions in the number of victim and since the earthquake did not only lead to human and financial damages, and most of the time leads to other disasters, it is necessary to take essential measures before disaster seriously in order to reduce earthquake damages. Also do planning for during and post disaster measures.

KEYWORDS: Earthquake, Vulnerability, Response, Iran, Haiti, Chile, Japan, Turkey.

► **Citation (APA 6th ed.):** Kamali, E. (2013, Spring). A study on vulnerability of some important earthquakes all around the world in the past ten years (2003-2012). *Disaster Prevention and Management Knowledge Quarterly (DPMK)*, 3(1), 64-86.



مدیریت علمی بحران‌های آتش‌فشانی

وارنر مارزوچی^۱، کریستوفر نیوهال^۲ و گوردون وو^۳

ترجمه: سمیه حیدری^۴ و علی اصغر اسکندری^۵

۱. موسسه ملی ژئوفیزیک و آتش‌فشان‌شناسی، رم، ایتالیا. warner.marzocchi@ingv.it

۲. ایستگاه رصد زمین سنگاپور، دانشگاه فنی نایانگ، سنگاپور. ۳. موسسه راه‌حل‌های مدیریت ریسک، لندن، انگلستان.

۴. کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای، دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. soh1359@gmail.com

۵. کارشناسی ارشد علوم سیاسی، دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. skandari1978@yahoo.com

چکیده

ابزار اولیه به‌منظور کاهش معنادار ریسک‌پذیری بحران‌های آتش‌فشانی در کوتاه‌مدت، مدیریت علمی آن است. در مواقع بحران هر چند طیف وسیعی از راهبردهای کیفی اتخاذ می‌گردد، اما همچنان در این عرصه کمبود یک راهبرد جامع و قابل‌قبول احساس می‌شود. عموماً فرایندهای پیش از فوران آتش‌فشان، بسیار پیچیده، ناشناخته و کاملاً غیرخطی و غیرقابل‌پیش‌بینی است. به‌طوری‌که دانشمندان می‌بایست تنها با بررسی احتمالات به پیش‌بینی کمی و کیفی فوران آتش‌فشان بپردازند؛ به همین دلیل تصمیم‌گیرندگان این حوزه قادر به اتخاذ تصمیمات قاطع نخواهند بود. این مقاله به‌منظور شناسایی مشکلات روش‌های موجود، به بررسی شرایط فعلی در این حوزه خواهد پرداخت. سپس با هدف غلبه بر موانع موجود، دستورالعملی در مورد احتمالات پیش رو ارائه خواهد کرد تا بدین‌وسیله در زمان لازم، خطرات عملیات‌های مرتبط به شکل معقولی کاهش یابد. در همین حال این دستورالعمل‌ها یک ارتباط مؤثر و حیاتی میان افراد جامعه و اندیشمندان این حوزه ایجاد خواهند کرد. بدین ترتیب دو طرف می‌توانند با ایجاد پروتکل‌های تصمیم‌گیری شفاف و عینی، نقش و مسئولیت طرفین درگیر در مدیریت بحران را مشخص سازند.

کلیدواژه‌ها: مدیریت آتش‌فشان‌ها، ناآرامی، فوران آتش‌فشان، تصمیم‌گیری، خطر آتش‌فشان.

◀ استناد فارسی (شیوه APA، ویرایش ششم ۲۰۱۰): مارزوچی، وارنر؛ نیوهال، کریستوفر؛ وو، گوردون (۱۳۹۲، بهار). مدیریت علمی بحران‌های آتش‌فشانی (سمیه حیدری و علی اصغر اسکندری، مترجمان). *فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران*، ۳(۴)، ۸۷-۱۰۰.

The Scientific Management of Volcanic Crises

Warner Marzocchi, Christopher Newhall & Gordon Woo

Translated by: Somayeh Heydari & Ali-asghar Eskandari

ABSTRACT

Sound scientific management of volcanic crises is the primary tool to reduce significantly volcanic risk in the short-term. At present, a wide variety of qualitative or semi-quantitative strategies is adopted, and there is not yet a commonly accepted quantitative and general strategy. Pre-eruptive processes are extremely complicated, with many degrees of freedom nonlinearly coupled, and poorly known, so scientists must quantify eruption forecasts through the use of probabilities. On the other hand, this also forces decision-makers to make decisions under uncertainty. We review the present state of the art in this field in order to identify the main gaps of the existing procedures. Then, we put forward a general quantitative procedure that may overcome the present barriers, providing guidelines on how probabilities may be used to take rational mitigation actions. These procedures constitute a crucial link between science and society; they can be used to establish objective and transparent decision-making protocols and also clarify the role and responsibility of each partner involved in managing a crisis.

KEYWORDS: Managing Volcanoes, Unrest, Eruption forecasting, Decision making, Volcanic risk.

► **Citation (APA 6th ed.):** Marzocchi, W., Newhall, C. & Woo, G. (2013, Spring). The Scientific Management of Volcanic Crises (Somayeh Heydari & Ali-asghar Eskandari, trans.). *Disaster Prevention and Management Knowledge Quarterly (DPMK)*, 3(1), 87-100.

نمایه دوره سوم، شماره ۱ (بهار ۱۳۹۲)

◀ پدیدآورندگان

اسکندری، علی اصغر ۸۷-۱۰۱
پورموسوی، سیدموسی ۳۱-۳۹
ترابی، سیدعلی ۴۰-۵۲
حاج احمدی، رسول ۵۳-۶۳
حیدری، سمیه ۸۷-۱۰۱
دارانی، مسعود ۳۱-۳۹
رهنورد، فرجاله ۱۳-۲۰
زارع، مهدی ۲۱-۳۰
سعدآبادی، علی اصغر ۳۱-۳۹
صاحب جمع نیا، نوید ۴۰-۵۲
فیروزپور، آرمین ۳۱-۳۹
کمالی، الهه ۶۴-۸۶
مارزوکی، وارنر ۸۷-۱۰۱
محمدپور، یلدا ۱۳-۲۰
منصوری، سیدافشین ۴۰-۵۲
نیوهال، کریستوفر ۸۷-۱۰۱
واشقانی فراهانی، جمیله ۲۱-۳۰
وو، گوردون ۸۷-۱۰۱

خاصیت ارتجاعی ۴۰-۵۲
خطر آتش فشان ۸۷-۱۰۱
راهبرد فوق فعال ۳۱-۳۹
رسانه های جمعی ۲۱-۳۰
زلزله ۶۴-۸۶
زلزله شناسی انفجارات ۲۱-۳۰
ژاپن ۶۴-۸۶
سازمان ملل ۵۳-۶۳
سنجش آمادگی مدیریت بحران ۱۳-۲۰
سیستم مدیریت تداوم کسب و کار ۴۰-۵۲
شایعه پراکنی در بحران ۲۱-۳۰
شیلی ۶۴-۸۶
فوران آتش فشان ۸۷-۱۰۱
مدیریت آتش فشان ها ۸۷-۱۰۱
مدیریت بحران ۱۳-۲۰، ۴۰-۵۲
مدیریت بحران اجتماع محور ۳۱-۳۹
ناآرامی ۸۷-۱۰۱
واکنش ۱۳-۲۰، ۶۴-۸۶
هائیتی ۶۴-۸۶

◀ عنوان

بررسی آسیب پذیری چند زمین لرزه مهم ده سال گذشته در
جهان (۱۳۸۲-۱۳۹۱) ۶۴-۸۶
رویکرد آینده پژوهانه به تدوین راهبرد فوق فعال مدیریت
بحران با تاکید بر اجتماع-محوری ۳۱-۳۹
سیستم مدیریت تداوم کسب و کار: یک رویکرد جامع برای
مواجهه با بحران در سازمان ها ۴۰-۵۲
شناسایی معیارهای سنجش مرحله آمادگی مدیریت بحران در
ایران ۱۳-۱۰
فعالیت های برنامه عمران ملل متحد در حوزه مدیریت بحران
به ویژه پس از سال ۲۰۰۰ ۵۳-۶۳
لزوم تفکیک زلزله و انفجار جهت کمک به مدیریت بحران بر
اساس چرخه مدیریت بحران ۲۱-۳۰
مدیریت علمی بحران های آتش فشانی ۸۷-۱۰۱

◀ موضوع

آسیب پذیری ۳۱-۳۹، ۶۴-۸۶
آمادگی ۱۳-۲۰
ابهام زدایی در بحران ۲۱-۳۰
اختلالات سازمانی ۴۰-۵۲
اهداف توسعه هزاره ۵۳-۶۳
ایران ۶۴-۸۶
بازسازی و کاهش ۱۳-۲۰
برنامه عمران ملل متحد ۵۳-۶۳
ترکیه ۶۴-۸۶
تصمیم گیری ۸۷-۱۰۱
تفکیک زلزله از انفجار ۲۱-۳۰
توانمندسازی ۳۱-۳۹
چارچوب همکاری برنامه عمران ملل متحد ۵۳-۶۳

Disaster Prevention and Management Knowledge (DPMK) Quarterly is a scholarly, peer-reviewed journal that publishes research (original) papers, review articles and case studies on issues related to disaster management, mitigation, preparedness, response, recovery, risk management... We welcome articles from practitioners and scholars in all disciplines applying various methodologies to the studies of disaster management. Manuscripts should be submitted to the journal address or e-mail. Be sure that the manuscript has not been published elsewhere nor it is under consideration by any other publication (e.g. journal or book chapter) at the same time. The papers should not be presented in any national or international seminars or conferences.

CONTENTS

Identify Criteria for Measuring Preparedness Phase of Disaster Management in Iran

Farajollah Rahnavard, PhD & Yalda Mohammadpour

The Necessity of Discrimination of Earthquakes from Explosions in Order to Assist the Disaster Management

Jamileh Vasheghani-Farahani, PhD & Mehdi Zare, PhD

Future Researching Approach for Formulating Disaster Management Overactive Strategy with Emphasis on Community-Based Approach

Seyed Mosa Pourmosavi, PhD, Masoud Daraei, Armin Firozpour, & Aliasghar Sadabadi

A Business Continuity Management System: A Comprehensive Approach to Dealing with Crisis in Organizations

Seyed Ali Torabi, PhD, Navid Sahebjamnia, & Seyed Afshin Mansori

UNDP Activities in the field of Disaster Management Area, Especially after 2000

Rasool Haj-Ahmadi

A Study on Vulnerability of Some Important Earthquakes All around the World in the Past Ten Years (2003-2012)

Elahe Kamali

The Scientific Management of Volcanic Crises

Warner Marzocchi, Christopher Newhall & Gordon Woo

Translated by: Somayeh Heydari & Ali-asghar Eskandari

In His Name



Tehran Disaster Management
and Mitigation Organization

**DISASTER
PREVENTION AND
MANAGEMENT
KNOWLEDGE DPMK
QUARTERLY**

**Journal of Tehran Disaster Management and Mitigation
Organization (TDMMO)**

Volume 3, No. 1, Spring 2013



Editorial Board

Alamdari, Sh, *PhD*, Assistant Professor in Shahid Beheshti University
Daneshjou, Kh, Assistant Professor in Islamic Azad University
Fallahi, A, *PhD*, Associate Professor in Shahid Beheshti University
Farzad-Behtash, M, *PhD*, secretary of Research and Planning of Infrastructure and Master Plan
Ghahremani, A, *PhD*, Assistant Professor in Allameh Tabatabaei University
Ghayamghamian, M R, *PhD*, Associate Professor in IIEES
Hassani, N, *PhD*, Associate Professor in Power Water University of Technology
Hosseini, H, *PhD*, Assistant Professor in Imam hossein University
Jalali, A, *PhD*, Associate Professor in Science&Technology University
Kalantari, M, *PhD*, Associate Professor in Zanjan University
Kazemian-shirvan, Gh, *PhD*, Assistant Professor in Allameh – Tabatabai University
Moradi, M, *PhD*, Assistant Professor in Tehran University, Director of Artificial Intelligence and Robotic Group
Nadi, M, Engineer, Vice – President in TDMMO
Nejati-gilani, S, *PhD*, A Member of Think Tank in TDMMO
Rajabzadeh, A, TDMMO President
Rajabifard, A, *PhD*, Full Professor in Melbourne University and Director of Center For Spatial Data Infrastructures
Land Administration
Rezai-Rad, M, *PhD*, Associate Professor in IRI Police University
Tasnimi, A, *PhD*, Full Professor on Tarbiat Modares University
Yamini-Fard, F, *PhD*, Assistant Professor in IIEES
Zare, M, *PhD*, Associate Professor in IIEES



Reviewers:

Amini-Hoseini, K., *PhD*, Associate Professor in IIEES
Ansari, A., *PhD*, Assistant Professor in IIEES
Anvari-Rostami, A., *PhD*, Full Professor in Tarbiat Modares University
Ghahremani, A., *PhD*, Assistant Professor in Allameh Tabatabaei University
Hassani, N., *PhD*, Associate Professor in Power Water University of Technology
Izadkhah, Y., *PhD*, Assistant Professor in IIEES
Jalali, A., *PhD*, Associate Professor in Science & Technology University
Khodadad-Hoseini, H., *PhD*, Associate Professor in Tarbiat Modares University
Mohaghegh, M., *PhD*, Manager of Urban Disaster Risk Reduction Program in International Red Cross Societies
Moradi, A., *PhD*, Assistant Professor in Tehran University
Nazari, M., *PhD*, Assistant Professor in IIEES
Rezai-Rad, M., *PhD*, Associate Professor in IRI Police University
Zare, M., *PhD*, Associate Professor in IIEES
Tasnimin, A., Full Professor in IIEES
Zare, M., *PhD*, Associate Professor in IIEES

Managing Director

Azizollah Rajabzadeh

Editor-in-Chief

Ali-Akbar Ghahremani, *PhD*

Scientific Editor

Majid Rezai-Rad, *PhD*

Farsi Editor

Nahid Maghsoudi

English Editor

Seyed Vahid Dashtian-Moghadam

Executive Manager

Seyed Vahid Dashtian-Moghadam

Pagemaking

Abulfazl Amorzesh

Cover Design

Saeid Tajaddod

Technical Affairs Manager

Seyed Mohammad Arfaei

Address: West Jalal-Al-E-Ahmad
Ave, Tehran Disaster Management
& Mitigation Organization

Tel: +9821-44244040

Fax: +9821-44272009

E-mail:

journal@tdmmo.ir
rsc.tdmmo@gmail.com